İyi ki buradasın!

Göçmen çocuk ve ebeveynlerin Çocuk ve Gençlik Yardımı ile tanışabilecekleri bir kitap

TÜRKISCH

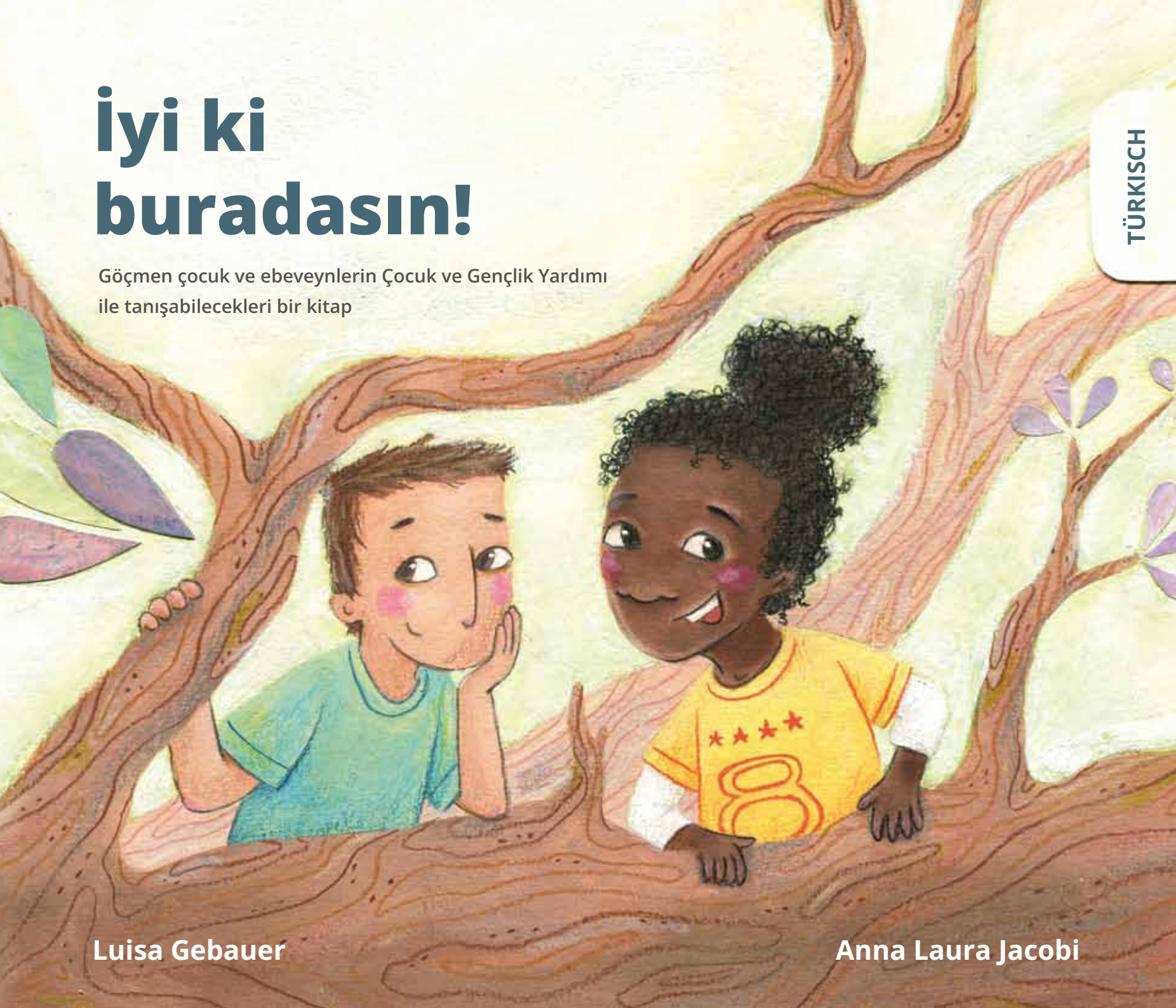

Luisa Gebauer

Anna Laura Jacobi

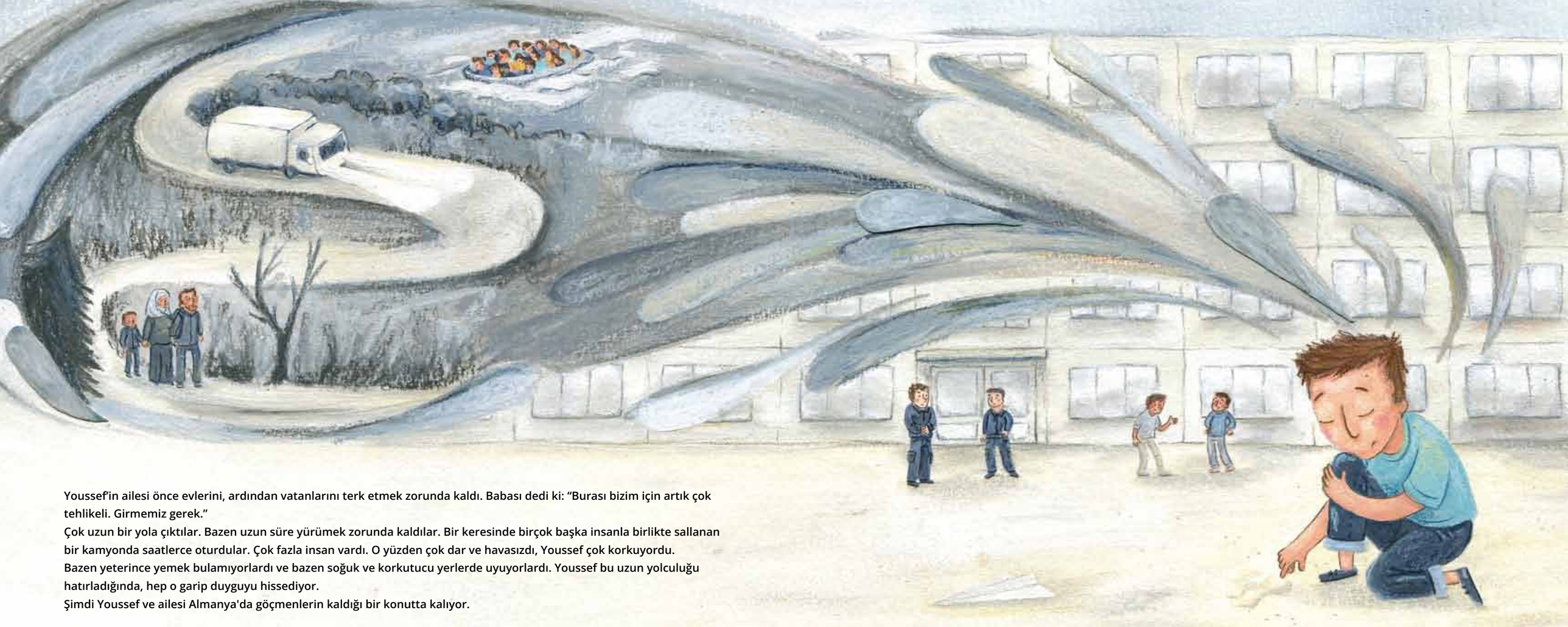

Youssef'in ailesi önce evlerini, ardından vatanlarını terk etmek zorunda kaldı. Babası dedi ki: "Burası bizim için artık çok tehlikeli. Girmemiz gerek."
Çok uzun bir yola çıktılar. Bazen uzun süre yürümek zorunda kaldılar. Bir keresinde birçok başka insanla birlikte sallanan bir kamyonda saatlerce oturdular. Çok fazla insan vardı. O yüzden çok dar ve havasızdı, Youssef çok korkuyordu.
Bazen yeterince yemek bulamıyorlardı ve bazen soğuk ve korkutucu yerlerde uyuyorlardı. Youssef bu uzun yolculuğu hatırladığında, hep o garip duyguyu hissediyor.
Şimdi Youssef ve ailesi Almanya'da göçmenlerin kaldığı bir konutta kalıyor.

Youssef, annesiyle babası ve ikizler Mo ve Bo ile birlikte küçük bir odada yaşıyor. Bu konutta birçok insan kalıyor. Orada, dar bir alanda yaşıyor, yemek yiyor ve uyuyorlar. Sık sık kavga çıkıyor. Yetişkinler bile kavga ediyor, bazen geceleri kavga ediyorlar, o zaman kimse uyuyamıyor.

Burada her şey evdekinden çok farklı: Havası, dili ve özellikle de yemekleri. Konutta herkese aynı yemekler veriliyor. Youssef buradaki yemekleri sevmiyor. O annesinin onlar için bir zamanlar pişirdiği yemekleri özlüyor.

Youssef'in küçük erkek kardeşi Mo sürekli ağlıyor. Mo ağladığında, Bo da ağlıyor. Belki ikizler de burayı sevmiyordur, diye düşünüyor Youssef. Bazı günler o kadar çok ve o kadar uzun süre ağlıyorlar ki annesi de onlarla birlikte ağlıyor. O zaman babası hiç ses çıkarmıyor ve Youssef yine o garip duyguyu hissediyor.

Ancak Youssef için en kötüsü can sıkıntısı. Bazen konuta, çocuklara Almanca öğretmek için bir öğretmen geliyor, ama çok nadir. Oysa her çocuğun okula gitme hakkı vardır. Youssef bunu biliyor ve okula gitmek istiyor. Öğrenmek ve diğer çocuklarla okulun bahçesinde futbol oynamak istiyor. Ama Almanya'da her şey için beklemek gerekiyor. Yetişkinler sürekli bazı mektupları ve randevuları bekliyor. Youssef okulu bekliyor. Ancak kimse, bu sıkıcı bekleyişin ne kadar süreceğini bilmiyor.

Aïssatou, annesi ve küçük kız kardeşi Binta da aynı konutta kalıyorlar. Bazen Youssef misket oynamak için yanına gidiyor.
Youssef bugün de kapısını çalıyor. Aïssatou kapıyı açıyor ve onu selamlıyor: “Merhaba Youssef.” Ama sonra diyor ki: “Bugün seninle misket oynayacak vaktim yok. Aile merkezine gidiyoruz.” Gülümsüyor, çünkü çok mutlu.

“Nereye?” diye soruyor Youssef.

“Aile merkezine.” diyor Aïssatou.
“Bu öğleden sonra orada çocuk kulübü buluşuyor. Orada harika oyunlar oynanıyor ve el işleri yapılıyor. Ayrıca müthiş bir tırmanma ağacının ve kaydırağın olduğu bir bahçe de var. Sen de gelmek ister misin?” diye soruyor Aïssatou.

Yusuf çok heyecanlı. Evet, mutlaka o da gelmek istiyor. Aïssatou ve Youssef, izin istemek için Youssef’in anne ve babasına gidiyorlar. Aïssatou’nun annesi ve Binta onlara eşlik ediyor.

İkizler her zamanki gibi bağırarak ağlıyor. Annesiyle babası Youssef'in söylediklerini duymuyorlar bile. Nihayet Aïssatou ile aile merkezine gitmek istediğini anlatmayı başardığında, babası kafasını sallıyor.
"Hayır, Youssef, gitmemen daha iyi."

Youssef, babasının bu fikri onaylamayacağından korkuyordu zaten. Almanya'ya geldiklerinden beri babası çok temkinli davranıyor. Muhtemelen onun için de her şey henüz çok yeni ve yabancı olduğundan, diye düşünüyor Youssef.
"Orada başka birçok çocuk ve Bayan Schmidt de var." diyor Aïssatou. "O çok iyi biri ve bizimle oyun oynuyor. Lütfen, Youssef de bizimle gelebilir mi? Ona göz kulak oluruz."

"Hayır, gelmemesi daha iyi." diyor babası.

"Orada ebeveynler için bir kafe ve küçük çocuklar için bir emekleme grubu da var. İkizler orayı çok sevecekler." diyor Aïssatou'nun annesi. "Siz de gelsenize."

"Hayır, gelmememiz daha iyi." diyor babası yine.

Annesi düşünüyor. "Kulağa çok hoş geliyor, gidip görebiliriz aslında."

"Hmm, bilmiyorum." diye mırıldanıyor babası.

"Bence hep birlikte gitmeliyiz." diyor annesi sevinçle.

Böylelikle hep birlikte aile merkezinin yolunu tutuyorlar.

“Merhaba Aïssatou, yanında kimi getirdin?” diyor girişte onları karşılayan kadın.

“Merhaba Bayan Schmidt, bu Youssef. O çocuk kulübünü tanımak istiyor.”

“Hoş geldin Youssef. İyi ki buradasın!” diyor Bayan Schmidt.
“Gördüğüm kadarıyla yanında anne, baba ve kardeşlerini de getirmişsin.
Ben Bayan Schmidt. Size aile merkezimizi gösterebilir miyim?”

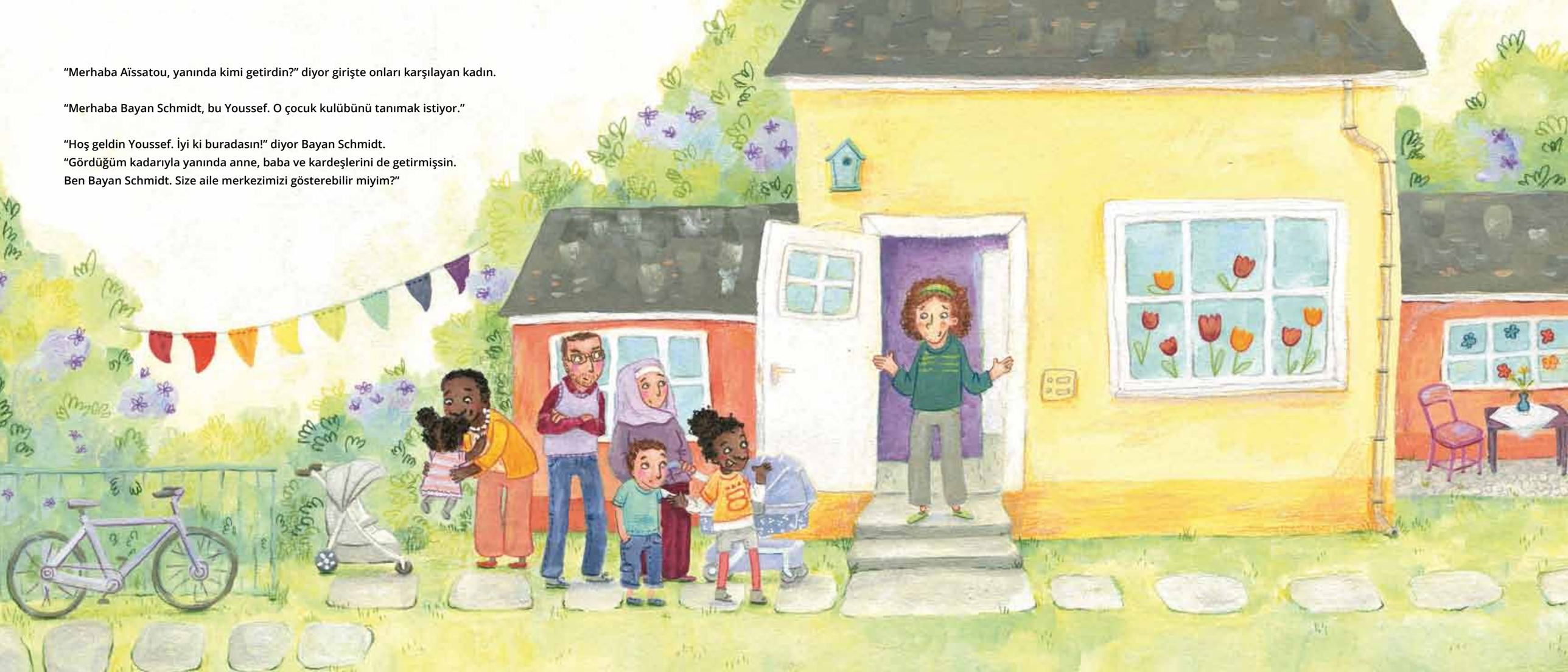

“Aile merkezi çocuklar ve ebeveynler için bir yerdir.” diyor Bayan Schmidt. “Burada, benim gibi eğitim, psikoloji ve sosyal hizmetler konusunda bilgi sahibi olan insanlar çalışır. Bu bizim mesleğimiz. Çocuklarla ve gençlerle oyunlar oynuyor ve egzersizler yapıyoruz. Bir kişinin sorunları olduğunda onu diniyor ve tavsiyelerde bulunuyoruz. Bazen okul ödevlerine yardım ediyor ve birlikte yemek ve hamur işleri yapıyoruz. Almanya’nın Çocuk ve Gençlik Yardımı’na bağlıyız.”

“O zaman burası yardıma ihtiyacı olan ailelerin yeri mi?” diye soruyor babası.

“Hayır, **tüm** çocuklar ve ebeveynler için bir yerdir. Elbette yardım arayan aileler için de.” diyor Bayan Schmidt.

“Ama çoğu kişi çocuklara ve gençlere sunduğumuz müthiş hizmetler için geliyor. Bu hizmetler ücretsizdir.”

“O zaman burası fakir insanlar için bir ev mi?” diye soruyor babası.

“Hayır, herkes için bir ev.” diyor Bayan Schmidt. “Almanya’nın çoğu şehir ve belediyesinde buna benzer evler vardır. Çocuk ve Gençlik Yardımı’nın amacı, çocukların ve gençlerin mutlu ve sağlıklı büyümelerine yardımcı olmaktır. Zengin ya da fakir tüm aileler bu hizmetlerden yararlanabilir. Bu hizmetlerden bazıları burada aile merkezinde mevcuttur …”

“Çocuk kulübü bugün bahçede buluşuyor.” diyor Bayan Schmidt.

“Evde çocuk kulübü yoktu!” diyor Youssef. “Ben hep kuzenlerimle oynardım. Halalarım veya teyzelerim ve büyükannem ve büyükbabam da vardı.”

“Almanya’da kuzenleri, halaları veya teyzeleri, amcaları veya dayıları ve büyükanne ve büyükbabaları çok uzakta yaşayan birçok çocuk var. Yalnız oynamak zorunda kalmamaları için bu çocuk kulübü gibi herkese açık hizmetler var. Altı yaşın altındaki çocuklar anaokuluna giderler ve okul çocukları için okul sonrası etütler vardır. Sadece kayıt olmanız gerekir.” diyor Bayan Schmidt.

“Bu bizim eğitim ve aile danışmanlık merkezimizdir. Bir anne veya bir babanın sorunları olduğunda buraya gelip tavsiye alabilirler.” diyor Bayan Schmidt.

“Eskiden hep kayınvalidem ile çocuk eğitimi hakkında konuşurdum.” diyor Youssef’in annesi.

“Burada tecrübeli insanlar ebeveynleri dinler ve sorunları olduğunda onlarla birlikte çözüm ararlar.” diyor Bayan Schmidt. “Herkes randevu alabilir. Elbette yapılan görüşmeler gizli tutulur ve ücretsizdir, hatta isterseniz anonim bile yapılabilir.”

“Burası emekleme grubumuz.” diyor Bayan Schmidt. “Burası ebeveynler, bebekler ve küçük çocukların buluştuğu yer. Bu grupla arkadaşım ilgileniyor. Anne ve babalara bebekleriyle nasıl oynayacakları, onları nasıl destekleyecekleri ve onlara nasıl bakacakları konusunda ipuçları veriyor.”

“Buradaki kafede anneler ve babalar kahve veya çay içebilir ve diğer ebeveynlerle tanışabilir. Bazen burada aile ve eğitim konularında bilgilendirme akşamları düzenlenir. Ayrıca Bayan Öztürk’ün keki da harikadır.”

“Merhaba!” diyor Bayan Öztürk. “Elbise dolabımızdan bir ihtiyacınız olduğunda da bana gelebilirsiniz. Orada çocuk elbiselerimiz ve oyuncaklarımız var.”

“Bu gençlere yönelik bir hizmettir. Burada, kendileri için önemli olan sorular ve konularda destek bulabilirler. Örneğin, öfke, kızgınlık veya korku gibi duygularla baş etmek veya büyümeyle ilgili soruları olursa. Hizmetin adı “Sosyal Grup Çalışması”. Bu hizmet ile Jugendamt zor durumda olan gençlere yardım etmek istiyor.” diyor Bayan Schmidt.

“Jugendamt mı?” diyor babası dehşetle. “Bu Jugendamt hakkında çok şey duydum! Çocukların eğitimine karışıyorlar ve çocukları ailelerin ellerinden alıyorlar!” diyor babası kızarak.

“Hayır, kimse bir çocuğu ailesinden öyle kolay ayıramaz.” diyor Bayan Schmidt kibarca. “Çocukların anne babalarının yanlarında kalmaya ve anne babaların da çocuklarını yetiştirmeye ve onlara bakmaya hakkı vardır. Bu, Almanya’nın en önemli kanunu olan Anayasada yazar. Ancak bazı durumlarda çocuklar ciddi tehlikede olabiliyor. Bazen aileler çocuklarını koruyamıyor hatta bazen Jugendamt bile yardım edemiyor. Sadece böyle durumlarda bu tür önlemler alınabiliyor. Bu asla kolayca alınan bir karar değildir. Mahkeme böyle bir kararı incelemek ve onaylamak zorundadır. Fakat çoğun zaman Jugendamt, bir çocuk tehlikedeyse zamanında ebeveynlere yardımcı olabiliyor.” diyor Bayan Schmidt. “O zaman böyle bir karara gerek kalmıyor. Jugendamt ailelere, tehlike durumunda dahil, destek olmak için vardır.”

“Hmm, bilmiyorum.” diye geveliyor babası şüpheyle.

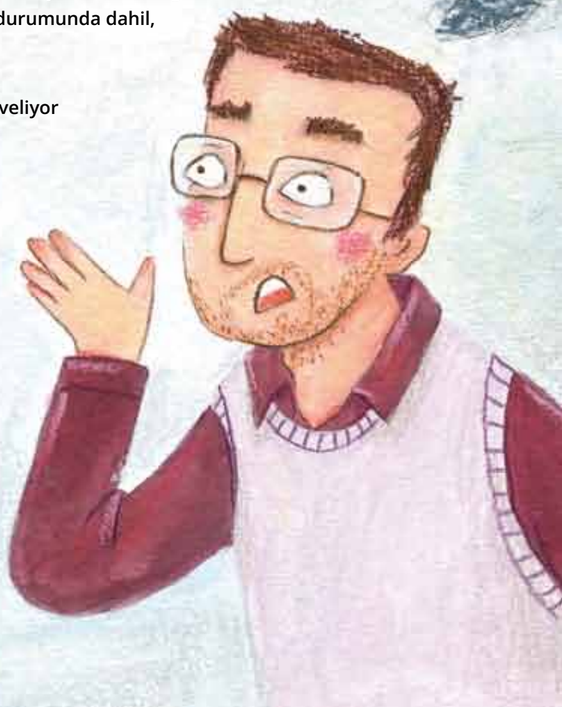

“Artık oyun oynamaya gidebilir miyiz?” diye soruyor Aïssatou sabırsızca. “Youssef’e tırmanma ağacını göstermek istiyorum!”

Baba hala şüpheli şüpheli bakıyor. Herkes heyecanla ona bakıyor. “Hmm. Peki öyleyse. Ama tırmanırken dikkat edin.” diye mırıldanıyor.

“Yaşasın!” Youssef çok mutlu. Aïssatou elinden tutuyor ve bahçeye koşuyorlar.

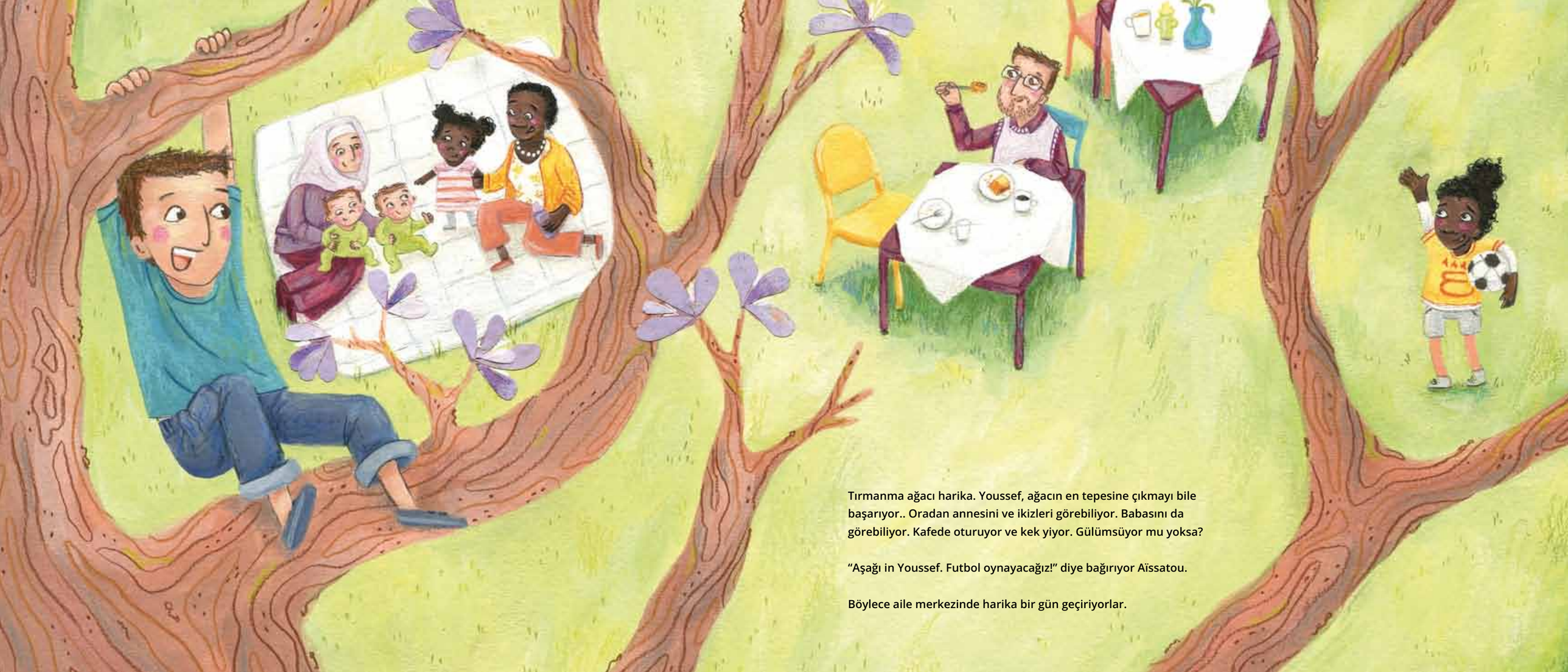

Tırmanma ağacı harika. Youssef, ağacın en tepesine çıkmayı bile başarıyor.. Oradan annesini ve ikizleri görebiliyor. Babasını da görebiliyor. Kafede oturuyor ve kek yiyor. Gülümsüyor mu yoksa?

“Aşağı in Youssef. Futbol oynayacağız!” diye bağırıyor Aïssatou.

Böylece aile merkezinde harika bir gün geçiriyorlar.

O harika günden sonra Youssef, annesi, babası ve ikizler sık sık aile merkezine geliyorlar.

Eğitim ve aile danışmanlığı anne ve babaya ikizleri nasıl sakinleştirebilecekleri konusunda tavsiyeler verdi. İşe yarıyor! Mo ve Bo artık o kadar çok ağlamıyor ve anneleri artık hiç ağlamıyor.

Babaları artık eskisi kadar karamsar ve sessiz değil. Hatta Jugendamt'ın sosyal hizmetler görevlisi ile bir kez konuştu. Mo ve Bo için kreş ayarlamaya yardımcı olacak. Aileye, konuttan ayrılabildiklerinde, ev arama konusunda nasıl yardım alabileceklerini de açıkladı.

Ama en iyisi, Youssef'in artık eskisi kadar çok canı sikilmiyor olması. Çocuk kulübünde Aïssatou ve o, harika futbol oynayabildikleri arkadaşlar edindiler. Ve Youssef artık eskisi kadar sık o garip duyguyu hissetmiyor.

Değerli Ebeveynler

Youssef ve ailesi Almanya'da henüz çok yeni ve **Çocuk ve Gençlik Yardımı** ile tanışıyorlar. Çocuk ve Gençlik Yardımı, Almanya'daki sosyal sistemin bir parçasıdır. Tüm ailelere yöneliktir — uyruk veya dil ayrıt etmez. Amacı, çocukların ve gençlerin mutlu ve sağlıklı büyümelerine yardımcı olmaktır. Çocuk gündüz bakım evleri (kreşler), Almanya'da yaşayan neredeyse her çocuğun yararlandığı en bilinen hizmettir. Ancak Youssef ve ailesinin de öğrendiği gibi çok daha fazlası var. Bu kitap sizi bu konuda bilgilendirmek ve Çocuk ve Gençlik Yardımı'nın hizmetlerinden yararlanmaya teşvik etmek istiyor.

Okurken ve başkalarına okurken iyi eğlenceler!

Çocuk ve Gençlik Yardımı'nın hizmetleri ve önemli kavramlar:

Jugendamt
Her şehirde ve her il(çe)de bir **Jugendamt** vardır. Jugendamt'ın çeşitli görevleri vardır: Şehrinin çocuk ve aile dostu olmasını sağlıyor. Örneğin yeterince oyun parkının olması ve siyasetin aileler için yararlı kararlar alması gibi. Jugendamt Çocuk ve Gençlik Yardımı kurumlarının iyi işler çıkartmasına dikkat ediyor. Jugendamt'da sosyal hizmetler görevlileri de çalışıyor. Görevleri, danışmanlık hizmeti veya yardım almak isteyen çocuklara, gençlere ve ebeveynlere destek olmaktır. Eğer bir çocuk tehlikedeyse, durumu iyileştirmek ve çocuğu korumak için ebeveynlerle birlikte çalışırlar.

Anaokulları ve çocuk gündüz bakım evleri (kreşler)
çocukların okul öncesi devam ettikleri eğitim ve bakım kurumlarıdır. Kreşlerde çocuklar yaşıtları ile bir araya gelirler, pedagoglar tarafından desteklenirler ve teşvik edici bir ortamda ilgilerine uygun olarak gelişebilirler. Kreşe devam etmek çocuklar için önemlidir. Almancayı ikinci dil olarak öğrenen çocuklar, erkenden bu kurumlarda olmanın avantajlarını yaşarlar. Almanya'da bir yaşını doldurmuş her çocuk gündüz bakım evine gidebilir. Bazı şehirlerde tüm çocuklar için yeterince yer olmayabiliyor, bu durumda **çocuk gündüz bakımı** bir alternatif teşkil edebilir. Bir gündüz annesi veya gündüz babası en fazla beş çocuğa bakıyor. Çocuğa bakılacak bir yer ararken Jugendamt da yardım ediyor.

(Okul/çocuk) etütleri 14 yaşına kadar okula giden çocuklara yönelik bakım kurumlarıdır. Çocuklara burada öğle yemeği verilir ve okul ödevlerine yardım edilir, boş zaman aktivitelerine katılabilirler ve pedagog denetimindedirler. Çoğu okulun kendi etüdü vardır. Çocuğa bir etüt ararken de yine Jugendamt yardım eder.

Aile merkezleri Çocuk ve Gençlik Yardımı'nın birçok hizmetinin sunulduğu kurumlardır. Yeni bir şehirde veya semtte uyum sağlamak için iyi bir oryantasyon yardımı sunabilirler.

Aile eğitim kurumları aile hayatı, sağlık ve boş zaman alanlarında kurslar sunar. Yetişkinler için partnerler arası ilişki ve eğitim gibi konularda hizmetler mevcuttur. Bazen de Almanca veya dikiş kursları gibi başka hizmetler de mevcuttur. Birçok kurs hem ebeveynlere hem de çocuklara yöneliktir, örneğin bebek masajı, doğum sonrası kurslar ve ebeveyn-çocuk kursları. Çocuklar için çoğu zaman erken yaşta müzik eğitimi, el sanatları veya egzersiz gibi hizmetler mevcuttur.

Çocuk ve Gençlik Yardımı'nın herkese açık hizmetlerine kayıt olmadan ve ücretsiz katılmak mümkündür. Örneğin, çocuk ve gençlik kulüpleri, sosyal ve eğitici macera oyun parkları, ebeveyn buluşmaları veya küçük çocuklar ve ebeveynleri için emekleme grupları mevcuttur. Birçok kamu kurumu (gençlik, aile, komşuluk veya semt merkezi) herkese açık hizmetler sunmaktadır.

Boş zaman ve tatil hizmetleri çocuklara ve gençlere boş zamanlarında yaşıtlarıyla yaratıcı, sportif veya kültürel faaliyetler için harika fırsatlar sunmaktadır. Bu esnada pedagog denetimindedirler. Bu hizmetler, Çocuk ve Gençlik Yardımı'nın kurumları aracılığıyla sunulmaktadır. Jugendamt tatil için uygun hizmeti bulmanıza yardım eder. Gerektiğinde, finansal destek de verilebilir.

Eğitim yardımlarının amacı, özel zorluklarla mücadele eden ebeveynleri desteklemek ve çocukların ve gençlerin zor koşullara rağmen mutlu ve sağlıklı büyümelerine yardımcı olmaktır.

Göç deneyimleri, yabancı bir topluma uyum sağlamak ve sığınma ve kabul sisteminin kısıtlamaları aileler için oldukça zor bir yük olabilir.

Eğitim yardımları için örnekler:

· Bir **eğitim ve aile danışmanlığından** tüm ebeveynler — istek üzerine anonim olarak da — yararlanabilir. Eğitim ve aile danışmanlık merkezleri, Jugendamt, aile ve semt merkezlerinde bulunmaktadır. Eğitim ve aile hayatı ile ilgili sorunların yanı sıra ebeveynler eş ve hayat arkadaşlığı ile ilgili konularda da konuşabilir.

· Bir **Sosyal Pedagojik Aile Yardımcısı (SPFH)** aileleri sürekli ziyaret eden ve belirli konularda yardım eden bir uzmandır.

· **Eğitim Yardımcısı / Bakım Yardımcısı** düzenli olarak bir çocuk veya genç ile çalışır, kişisel gelişim konularında, günlük hayatta, okulda veya evdeki zorluklara karşı destek sunar.

Bir SPFH veya Eğitim Yardımcısı Jugendamt tarafından görevlendirilir. Ebeveynler, böyle bir destek almak istediklerinde Jugendamt'a gidebilir. Bazı durumlarda, eğer Jugendamt yardım gerekli olduğunu düşündüren durumlarla karşılaşırsa, aile ile bizzat görüşür ve yardım gerekip gerekmediğine ve uygun bir yardıma birlikte karar verirler.

Çocukların ve ailelerin mutluluğu için sunulan diğer hizmetler:

Gebe kadınlar, bebekler ve üç yaşına kadar küçük çocuklar ile ebeveynleri için de sağlık alanında yararlı hizmetler mevcuttur: Kadınlar için doğuma hazırlık ve doğum sonrası kurslar, genç anne babalar için ebeveyn kursları ile bebeklerin ve küçük çocukların bakımı ve gelişimi ile ilgili her türlü tavsiyeler. (Aile) ebeleri, hastanelerin sosyal hizmetleri, aile eğitim merkezleri ve Jugendamt'daki danışmanlık merkezleri erken yardım için irtibat noktalarıdır.

Yararlı bilgiler: Almanya'da, 6 yaş altı çocuklar için **erken tanı muayeneleri** yapılmaktadır. Bu muayeneler (U1-U9) çocuk doktoru tarafından yapılır ve sadece çocuğun sağlığı değil, aynı zamanda zihinsel ve motor gelişimi de kontrol edilir. Bu, bir çocuğun erken evrede özel eğitime ihtiyacı olup olmadığını anlamak için önemlidir. Birçok eyalette ebeveynlere davetiyeler gönderilir. Çocuk doktorundan veya ebenizden de bilgi alabilirsiniz. U1-U9 muayeneleri tamamlandıktan sonra U10 ve U11 ve sonrasında gençlik sağlık muayeneleri J1 ve J2 yapılır. Bir "Sarı Defter"'de muayeneler belgelenir.

Yayımcı, konsept ve uzmanlık alanlarında verdikleri tavsiyeler için Trier Şehri Genel Sosyal Hizmetler Başkanı Sayın Stefan Zawar-Schlegel'e ve Çocuk, Ergen ve Yetişkin Psikoterapisti Bayan Dr. Johanna Graf'a teşekkür eder.

Bu resimli okuma kitabı Arnavutça, Arapça, Dari, Almanca, İngilizce, Fransızca, Rusça, Somalice, Tigrinja ve Türkçe dillerinde yayımlanmıştır.

KÜNYE

Yayımcı	Save the Children Deutschland e.V. Seesener Straße 10–13 10709 Berlin Plan International Deutschland e.V. Bramfelder Str. 70 22305 Hamburg
Konsept ve iş birliği	Luisa Gebauer Dr. Johanna Graf Dr. Stefanie Röhrs Janneke Stein Eli Myriam Tchouadje
Metin	Luisa Gebauer
İllüstrasyon ve mizanpaj	Anna Laura Jacobi
Lektörlük	Angelika Lauriel
Çeviri	Dialecta Zentrum für Internationale Sprachdienstleistungen GmbH
Basım	dieUmweltDruckerei GmbH

Telif hakkı © Save the Children Deutschland e.V. Plan International Deutschland e.V., Berlin ve Hamburg 2022

Bu resimli okuma kitabı, "Mülteci çocuklar ve ailelerin çocuk ve genç yardımı sistemine daha fazla katılımı için hep birlikte" projesi kapsamında oluşturulmuştur. Erişim sağlamak — iş birliğini desteklemek!" Federal Aile, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençlik Bakanlığı tarafından finanse edilmektedir. Bu kitabın yalanlanması Federal Aile, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençlik Bakanlığı'nın görüş beyanı anlamına gelmez.

Youssef, annesi ve babası ve küçük ikiz kardeşleri Mo ve Bo ile birlikte göçmenlerin kaldığı bir konutta kalıyor. Burayı sevmiyor. Aile küçük bir odada birlikte kalıyor, tek başına kalabileceği bir yer yok, çoğu zaman kavga çıkıyor ve çocukların burada yapabileceği hiçbir şey yok. Youssef'in çoğu zaman canı sıkılıyor. İkizler de sevmiyor burayı, sürekli ağlıyorlar. Annesi ve babası, bu durumu nasıl düzeltebileceklerini pek bilmiyorlar. Youssef, arkadaşı Aïssatou sayesinde Çocuk ve Gençlik Yardımı ile tanışıyor. Çocuk kulübünde çok çabuk yeni arkadaşlar buluyor ve annesiyle babası, Çocuk ve Gençlik Yardımı tekliflerinin aileye Almanya'ya uyum sağlamada ve başka zorluklar karşısında nasıl yardımcı olabileceğini öğreniyor.

Göçmen çocuk ve ebeveynlerin Çocuk ve Gençlik Yardımı ile tanışabilecekleri bir kitap

Gefördert vom:

Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend

Save the Children

PLAN INTERNATIONAL